

Metsähistoria Suomessa - tutkijaseminaari

maanantaina 24.4.2006 kello 8.30–16.30

Tieteiden talo, salit 401 ja 505, Kirkkokatu 6, Helsinki

8.30–8.50 Seminaarin avaus, professori (emer.) Matti Leikola, sali 505, 5. kerros

8.50–9.00 Jakautuminen saleihin 401 ja 505

Metsä mielissämme, sali 401, 4. kerros Puheenjohtaja dosentti Heikki Roiko-Jokela	Tuottava metsä, sali 505, 5. kerros Puheenjohtaja professori Kalle Michelsen
9.00–10.20 <i>Ennallistamisen haasteet. Metsähistorian näkökulmia metsien suojeluun</i> Professori Timo Myllyntaus, Turun yliopisto <i>Metsät arkeologin tutkimuskohteena</i> FM Tuija Kirkinen, Helsingin yliopisto Keskustelu	9.00–10.20 <i>Metsäopetuksen toisen asteen kehitys metsänvartijakouluista ammattikorkeakouluihin</i> Dosentti Sulevi Riukulehto, Jyväskylän yliopisto <i>Metsätieteellisen opetuksen ja tutkimuksen siirtyminen Aleksanterin-Yliopistoon vuonna 1908</i> FM Tero Halonen, Helsingin yliopisto <i>Metsäpirulaisten aika</i> FM, DI Jouni Yrjänä, Helsingin yliopisto Keskustelu
10.20–10.30 Tauko	
10.30–11.50 <i>Suomalaisten metsäluonnon lukutaito – ihmisen ja koivun muuttuva suhde Suomessa 1730-luvulta 1930-luvulle</i> FL Seija A. Niemi, Turun yliopisto <i>Metsän ja Suomen yhteenlankeaminen – uskontotieteellinen näkökulma metsän ja yhteisön kulttuuriseen suhteeseen</i> FM Riku Rinnekangas, Turun yliopisto Keskustelu	10.30–11.50 <i>Metsänhoidon historia Suomessa 1800-luvun lopulta uudelle vuosituhanalle</i> MMT Tapani Tasanen, Seinäjoen ammattikorkeakoulu <i>Metsähallituksen yhteiskunnallisen vastuun muutokset</i> FT Teijo Rytteri, Joensuun yliopisto <i>Metsäyhtiöiden puunhankinta Pohjois-Suomessa sotien välisenä aikana</i> FL Niko Hänninen, Oulun yliopisto Keskustelu
11.50–13.15 Lounas	
13.15–14.15 <i>Suot metsiksi – toiveita, onnistumisia ja menetyksiä</i> FL Kirsi Laurén, Joensuun yliopisto <i>Metsään raivatut tilat ja elämänpolut</i> MMM Asta Kietäväinen, Metsäntutkimuslaitos Keskustelu	13.15–14.15 <i>Metsäntutkimuslaitoksen tutkimusmetsät ja luonnonsuojelualueet 1922–2005</i> MMM Eero Kakkuri, Metsäntutkimuslaitos <i>Kulontorjuntakartasto</i> Metsätieteiden ylioppilas Hanne Vaarala, Joensuun yliopisto <i>Pinta-alaverotus in memoriam</i> Vanhempi tutkija, mh Martti Salakari, Metsäntutkimuslaitos Keskustelu

Pohjoismainen metsähistoriakonferenssi

17.–19.6.2006; Lusto – Suomen
Metsämuseo, Punkaharju

Yhteispohjoismainen metsähistoria-
konferenssi järjestetään tänä vuonna
vuorollaan Suomessa. Konferenssin
järjestävät Metsähistorian Seura ja
Metsämuseo Lusto. Pääpaikkana on
Lusto, mutta osa ohjelmasta järjestetään
matkalla Helsingistä Punkaharjulle.
Konferenssi on tarkoitettu Pohjoismaiden
metsähistorian seurojen jäsenille ja
metsämuseoiden edustajille.
Konferenssin kielenä on ruotsi,
apukielenä englanti.

Osanottajat kokoontuvat Helsinki –
Vantaan lentoasemalla lauantaina 17.6.
puoilta päivin, ja matka tilausbussilla
kohti Punkaharjua alkaa klo 12.15.
Matkalla poiketaan Jaalassa Verlan
tehdasmuseossa. Konferenssin jälkeen
maanantaina 19.6. bussi palaa Helsinki–
Vantaan lentoasemalle.

Pohjoismainen kulttuurirahasto on
myöntänyt konferenssille 30.000 DKK:n
(noin 4.000 euron) avustuksen. Se on
tarkoitettu kattamaan bussikuljetuksen ja
Punkaharjulla tapahtuvan (noin 30
hengen) majoituksen kustannukset.

Konferenssin osallistumismaksu on
120 €; lisämaksu yhden hengen
huoneesta 55 €. Osallistumismaksu
laskutetaan ilmoittautumisen saavuttua.

Ilmoittautuminen yhteystietoineen ja
majoitustoivomuksineen pyydetään **20.
toukokuuta mennessä** osoitteella:
Metsähistorian Seura, c/o Lusto, 58450
Punkaharju tai sähköpostilla
metsahistorian.seura@lusto.fi.

Lisätietoja: Markku Rauhalahi,
050 -68 980; rauhalahi@kolumbus.fi
Tervetuloa!

Konferenssiohjelma 17.–19.6.2006

Osanottajat: Pohjoismaiden
metsähistorian seurat ja metsämuseot

Lauantai 17.6.

- 12.15 Lähtö tilausbussilla Helsinki-
Vantaan lentokentältä
Matkalla: voileipäkahvit sekä
Suomen metsähistorian ja -
perinteen esittelyä
- 15.30 Verlan tehdasmuseo, UNESCO:n
Maailmanperintökohde, Jaala
Saapuminen Punkaharjulle ja
majoittuminen Punkaharjun
Valtionhotelliin
- 20 Get together; Lusto
Mahdollisuus käydä
Kruunuareenalla tansseissa

Sunnuntai 18.6.

- 8.15 Metsäntutkimuslaitoksen
puulajipuisto ja Punkaharjun
harjualue
* 200 vuotta ympäristönhoitoa
sekä 100 vuotta
metsäntutkimusta Punkaharjulla
- 10.15 Metku – Luston
Metsäkulttuuripäivät
Lounas
- 13 Konferenssi; Lusto
* museon näyttelytoiminta
* museokokoelmien hallinta
- 16.30 Käynti Retretissä
- 20...23 Järviuiton historiaa ja
nykypäivää; risteily Pihlajavedellä
vanhalla uittohinaajalla

Maanantai 19.6.

- 8.30 Konferenssi; Lusto
* kuvakokoelmat ja museoiden
yhteistyö
* metsämuseoiden ja
metsähistorian seurojen
pohjoismainen yhteistyö
- 11 Lounas
- 12 Konferenssin päätös ja bussin
lähtö kohti Helsinkiä
- 17 Saapuminen Helsinki-Vantaan
lentokentälle

Kuulumisia Ruotsista

Veljesjärjestömme Skogshistoriska Sällskapet'in vastikään tullut jäsenlehti "Tidender" 1-06 sisältää mm. vuosikokoukskutsun, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen 05 sekä kutsut alkuvuoden retkeilyille. Vuosikokous on tänä vuonna Falunissa 23. maaliskuuta ja siihen liittyy puolen päivän mittainen seminaari. Lehdessä on myös kutsu Lustossa 17.–19.6. pidettävään Pohjoismaiseen metsähistoriakonferenssiin.

Ruotsin Metsähistorian Seuralla oli vuoden lopussa yhteensä 953 jäsentä. Ulkomaisia jäseniä on 13, heistä suomalaisia neljä: Jaana Laine, Matti Leikola, Markku Rauhalampi ja Tapani Tasanen. Seuralla on ollut parin vuoden ajan menossa jäsenhankintakampanja ja se tuotti viime vuonna kuutisenkymmentä uutta jäsentä. - Jäsenmaksu vuonna 2006 on 250 SKK.

Ruotsalainen veljesjärjestömme järjesti viime vuonna neljä eri maakuntiin suuntautuvaa opintoretkeilyä. Kaikki olivat yksipäiväisiä ja osanottajia 30...70 per retki. Ohjelmassa on touko-kesäkuussa taas kolme retkeilyä ja syksymmällä yksi tai kaksi. Retkeilyjen toteutus on paljolti kunkin kohdemaakunnan aktiivisten jäsenten vastuulla ja osanottajatkin ovat paljolta lähialueilta.

Ruotsin Metsähistorian Seura jakaa vuosittain pari Örtug-nimistä tunnustus-palkintoa, joilla pyritään innostamaan metsähistorian ja -perinteen harrastajia, "amatööritutkijoita". Viime vuonna annettiin kaksi 3.000 SKK:n palkintoa. Seuran kotisivu löytyy osoitteesta www.skogshistoria.se.

Markku Rauhalampi

Jäsenuutiset

Hallitus on kokouksessaan helmikuussa hyväksynyt seuran uusiksi jäseniksi Matti Gyntherin, Olavi Martikkalan, Tapani Pääkkösen, Teijo Nikkasen ja Pekka Salmisen sekä kannattajajäseneksi Suomen Metsäyhdistys ry:n.

Sanna Ala-Nikulan, Kalevi Saarisen sekä Tapio Pihan jäsenyyden todettiin päättyneen.

Uusia julkaisuja

*Lasse Miettinen (toim.): Puulla parempiin päiviin. Suur-Savon metsänhoitajat ry 1955-2005.

*Metsän ja puun asialla. Prof. Matti Kärkkäinen 60 vuotta. Toim. Henrik Heräjärvi & Pentti Hakkila. – Slva Carelica 51. Joensuun yliopisto 2005.

*Lauri Hytönen 2005, Mitä me nyt. Juttuja, muisteluksia, monenlaisia kokemuksia Hiienherrain hirvijahdeista vuodesta 1972 alkaen Havu-Laten elämässä. Joensuu.

*Jouko Kokkonen 2005, Tuuhea oksa savolaisuuden puussa. Savolaisen osakunnan historia 1905–2004. – Savotar X.

*Jyrki Paaskoski 2005, Vastuu ja velvoitus. Kolme sukupolvea Saastamoisen perheyrytyksessä. Saastamoisen säätiö.

Theodor Homén – metsämeteorologian perustaja

Professori Theodor Homénin (1858–1923) kiinnostuksen kohteet olivat hämmästyttävän moninaiset; hän jos kukaan yliopistomies oli todellinen renessanssihahmo. Äskettäin ilmestyneestä elämäkerrasta¹ käy ilmi, että vaikka Homén oli koulutukseltaan fyysikko, häntä voidaan pitää metsämeteorologian perustajana, etevänä hydrologina ja hallailmiön selvittäjänä. Olematta selvä puoluemies hän toimi ensimmäisen sortokauden aikana innokkaasti passiivisessa vastarintaliikkeessä, oli useaan otteeseen eduskunnan jäsen ja Helsingin kaupunginvaltuutettu, Suomen Matkailijayhdistyksen monivuotinen hallituksen jäsen ja puheenjohtaja, Suomen Metsätieteellisen Seuran perustajajäsen sekä Savolaisen osakunnan kuraattori ja monivuotinen inspehtori. Riittipä häneltä kaiken lisäksi aikaa ja kiinnostusta historian tutkimiseenkin.

Homénin koulu- ja opiskeluvuodet

Viktor Theodor Homén syntyi heinäkuun 3. päivänä 1858 Pieksämäellä, missä hänen isänsä Johan Fredrik Homén toimi kirkkoherrana. Perheen lapsilauma oli tuolloisen käytännön mukaan suuri: Theodor oli sisaruksista nuorin ja järjestyksessä kymmenes. Isä kuoli kuitenkin pojan ollessa vain nelivuotias ja perhe muutti äidin ”armovuoden” jälkeen Helsinkiin, missä nuori Theodor aloitti koulunkäyntinsä ruotsalaisessa normaaliylyseossa. Matematiikka ja fysiikka olivat vahvoja aineita ja myös suomen kielessä päättötodistuksen arvosana oli 10. Vuonna 1876 Homén aloitti opintonsa Helsingin yliopistossa pääaineenaan fysiikka. Maisteriksi hän valmistui viisi

vuotta myöhemmin. Aineyhdistelmässä huomiota kiinnittää matemaattisten tieteiden lisäksi arvosana pohjoismaiden historiassa.

Homén jatkoi opintojaan paitsi Helsingissä myös Tukhomassa, ja jo vuonna 1883 hän saattoi puolustaa julkisesti ohennetun ilman sähkönjohtokykyä käsittelevää väitöskirjaansa. Kolme vuotta myöhemmin hänet nimitettiin fysiikan dosentiksi.

Soveltavan fysiikan professori

Homénin akateeminen opettaja, fysiikan professori Selim Lemström oli kiinnostunut Suomen maatalouden pahasta vitsauksesta, hallasta, ja hän ohjasi oppilaansakin tämän aihepiirin pariin. Jo aikaisemminkin Theodor Homén oli ollut kiinnostunut erilaisista luonnonilmiöistä ja nyt hän ryhtyi tarmokkaasti selvittämään paljaan, nurmipeitteisen ja metsäisen maan säteilyoloja ja lämpötaseita. Nämä aluksi perheen kesämökillä Karjalohjalla ja myöhemmin Mustialan maanviljelysopiston mailla Tammelassa toimeenpannut kenttämittaukset ja tutkimukset olivat jo tuolloin selvästi aikaansa edellä. Vieläkin ne ovat tarkkuudessaan ja päätelmiensä osuvuudessa osittain ylittämättömiä. Suotta eivät kaikki mikroilmasto-opin tutkijat pidä häntä yhtenä tämän tieteenalan perustajista.

1890-luvulla Helsingin yliopisto oli saanut lahjoituksena uuden viran, sovelletun fysiikan professuurin. Lapsenpäästöopin ja lastentautien professori J. A. J. Pippingsköld oli havainnut, että lääketieteen opiskelijoille annettava fysiikan opetus oli aivan liian vähäistä ja kaiken lisäksi kovin teoreettista. Niinpä hän testamenttasi yliopistolle huomattavan summan, jotta nimenomaan fysiikan sovellutukset saisivat niille kuuluvan painon akateemisessa opetuksessa. Vuonna 1898 Theodor Homén nimitettiin

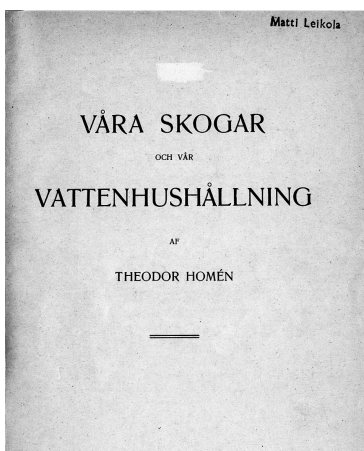
¹ Holmberg, Peter. 2005. Viktor Theodor Homén, Vetenskapsman och politiker. Bidrag till kändedom av Finlands natur och folk 163:1-136.

uuden lahjoitusviran ensimmäiseksi haltijaksi.

Isänmaallisena ja innostavana persoonana Homén oli 1900-luvun alun vaikeina vuosina juuri oikeanlainen ylioppilasnuorison ohjaaja. Kuuden vuoden ajan hän toimi 1890-luvulla savolaisen osakunnan kuraattorina ja vuodesta 1905 aina kuolemaansa saakka 1923 savolaisten inspektorina. Osakunnassa ”Teppo” Homén oli erittäin suosittu, ja hänestä kerrotut kaskut olivat lukuisia.

Kun fysiikan uutta laitosrakennusta ryhdyttiin suunnittelemaan Siltavuoren kalliolle, Theodor Homén oli työssä innokkaasti mukana, ja kun mahtava instituuttirakennus vihdoinkin vuonna 1911 seisoivat valmiina, ”Luukas” (kuten häntä laitoksessa kutsuttiin) oli syystäkin ylpeä tilavasta ja uudenaikaisesta talosta.

Hydrologia ja metsämeteorologia eivät kuitenkaan jättäneet Homénia rauhaan. Usean vuoden ajan hän kokosi suurta, kaksiosaiseksi suunnittelemaansa käsikirjaa Suomen metsien hydrologiasta. Viimein vuonna 1917 ilmestyi sisältörikas tutkimusraportti ”Våra skogar och vår vattenhushållning” (Metsämme ja vesitaloutemme), joka loi kestävä pohjan metsähydrologian tutkimukselle.

Itsenäisyysmies ja ”kagaali”

1900-luvun alun ns. ensimmäisen sortokauden aikana Homén liittyi venäläisiä vallanpitäjiä vastaan toimivien isänmaallisten miesten joukkoon, ns. kagaaliin. Tällä ymmärrettiin alun perin Venäjällä ja Puolassa toiminutta juutalaisten itsehallintoelintä, joka koettiin tsaarinvallan kannattajille vaaralliseksi. Nyt saivat suomalaiset passiivisen vastarinnan johtajat tämän haukkumanimen osakseen.

Homén oli luonteensa mukaisesti kaikkea muuta kuin passiivinen. Hän kirjoitti monia lentokirjasia mm. laittomia asevelvollisuuskutsuntoja vastaan ja toimitti artikkeleita vastarintamiesten salaisiin lehtiin. Venäläinen santarmilaitos jäljitti hänet piankin. Kuukauden verran sen jälkeen kun vihattu kenraalikuvernööri Bobrikoff oli murhattu kesäkuussa 1903, Homén vangittiin ja tuomittiin karkotettavaksi viideksi vuodeksi Novgorodin kaupunkiin. Hän pääsi kuitenkin palaamaan Helsinkiin vanhaan virkaansa jo helmikuussa 1906, kun Venäjän poliittinen tilanne oli muuttunut.

Homén ehti vielä nähdä Suomen itsenäisyyden ajan koittavan. Hän kokosi laajan teoksen Itä-Karjalasta ja Kuolan Lapista ja vuonna 1919 hän toimi yliopiston filosofisen tiedekunnan promoottorina. Ehtipä hän vielä toimia muutaman vuoden ajan eduskunnan jäsenenä kansallisen kokoomuspuolueen riveissä.

Viime vuodet; Homénin palkinto

Theodor Homén oli säilynyt vanhana-paikana lähes koko elämänsä. Kuitenkin hän yllätti koko tuttavapiirinsä solmimalla vuonna 1921, 63-vuotiaana, avioliiton itseään 30 vuotta nuoremman lääketieteen lisensiaatti Martta Katri Hedlundin kanssa. Liitosta ei kuitenkaan tullut pitkäikäistä, sillä Theodor Homén kuoli jo huhtikuussa 1923.

toimi Markku Rauhalampi sekä oppaana ja tulkkina Kari Vitie.

2.2. Tutkimustoiminta

Seuralla ei ollut kertomusvuonna omia tutkimushankkeita. Muihin tutkimushankkeisiin annettiin asiantuntija-apua.

2.3. Julkaisutoiminta

"Metsien käytön historia sanoin ja kuvin" -kirjan käsikirjoitustyötä jatkettiin. Työryhmä: Matti Leikola pj, Seppo Oja, Esko Pakkanen ja Tapani Tasanen. Hankkeeseen saatiin apuraha Metsämiesten Säätiöltä.

Jatkettiin seuran 10-vuotiskokouksessa 7.12.2004 päätetyn Metsien käytön historia -perusteosta koskevan hankkeen valmistelua. Asiasta järjestettiin asiantuntijatapaamisia. Työryhmä: Matti Leikola, Jaana Laine ja Leena Paaskoski.

Valmisteltiin yhteistyössä Luston kanssa englanninkielistä 10-vuotis-Vuosilustoa.

2.4. Asiantuntijatoiminta

Seuran hallituksen jäsenet toimivat asiantuntijoina mm. seuraavissa metsähistoria ja -perinnehankkeissa: Metsäkuvien tallennushanke (Markku Rauhalampi), Uiton historia -kirja (Esko Pakkanen) ja A. K. Cajanderista tehtävä dokumenttielokuva (Matti Leikola).

2.5. Tiedotustoiminta

Jäsentiedote "Susikko" toimitettiin kolme kertaa. Toimintatiedotusten ja uutisten lisäksi siinä julkaistiin metsähistoriaa käsitteleviä lyhyitä artikkeleita. Seuran esitettä jaettiin eri yhteyksissä ja siitä oli käytettävissä A4-kopioversiot ruotsin-, saksan- ja englanninkielisinä.. Internet-kotisivua suomen-, ruotsin-, saksan- ja englanninkielisenä pidettiin ajan tasalla.

Seuran aineistoja oli esillä Metsäyhdistyksen Metsäpäivillä 14.–15.3. sekä Luston MetKu-tapahtumassa 17.–19.6.

2.6. Muu toiminta

Pidettiin yhteyttä perinne- ja historiayhdistyksiin ja alan muihin yhteisöihin sekä kotimaassa että ulkomailla. Yhteistyö Luston kanssa jatkui tiiviinä.

Kuusi seuran jäsentä osallistui 15.–16.9. Ruotsin Lyckselen metsämuseossa järjestettyyn pohjoismaiseen metsähistoriakonferenssiin ja retkeilyyn Uumaja – Lycksele reitillä. Tapahtuman puheenjohtajana toimi Lyckselen metsämuseon johtaja Maarit Kalela-Brundin, joka on seuramme jäsen. Konferenssin yhteydessä valittiin Markku Rauhalampi jatkamaan pohjoismaisten metsähistorian seurojen ja metsämuseoiden yhteistyöryhmän puheenjohtajana.

3. Resurssit ja talous

Toimintaa hoidettiin mahdollisimman paljon talkootyönä, ja hankekohtaisesti saatiin sidosryhmiltä taloudellista ja materiaalista tukea. Toimistopalvelut ja tilinpito hoidettiin yhteistyössä Luston kanssa.

Opintoretkeilyn kulut katettiin osallistumismaksuilla. Metsien käytön historiakirjan kulut katettiin Metsämiesten Säätiön avustuksella. Säätiöltä saatiin apuraha myös kansainväliseen toimintaan ja tiedotukseen. Jäsen- ja kannatusmaksujen tuotto oli 4.810,- euroa.

Tilikauden alijäämä on 32,71 euroa. Siirtovelkoja on yhteensä 20.785,20 euroa ja ne koostuvat valtaosin vuodelle 2006 siirtyvistä historiakirjahankkeen apurahoista.

Taseen loppusumma on 22.391,13 euroa ja seuran oma pääoma 1.605,93 euroa.

METSÄHISTORIAN SEURA RY TOIMINTASUUNNITELMA 2006 * 12. toimintavuosi

Hallituksen esitys 15.2.2006

1. Yleistä

Tämä hallituksen toimintasuunnitelma vuodelle 2006 perustuu Metsähistorian Seuran hallituksen kokouksen 22.11.2005 käsittelemään työryhmämuistioon Huittinen – Laine – Tammenmaa 14.11.2005, jonka pohjana käytettiin Metsähistorian Seuran 10-vuotisjuhla-kokouksessa kerättyä jäsenpalautetta. Palautteen pohjalta hallitus esittää vuoden 2006 toimintasuunnitelmassa myös alustavia jäseniltä saatuja ideoita tulevien vuosien toiminnalle.

2. Toiminta

2.1. Jäsentalaisuudet

Vuosikokouksen yhteydessä 5.4.2006 pidetään teemaseminaari ”Rintamalta omaan maahan”. Seminaarissa käsitellään maanhankintalakia, sen vaikutusta pienviljelijä-metsätyöntekijän ammatin muodostumiseen, suurten ikäluokkien syntymiseen ja vaikutukseen koko suomalaisen yhteiskunnan vuosisadan vaihteeseen ulottuneeseen rakennemuutokseen. Esitelmäitsijöiksi kutsutaan dos. Silvo Hietanen Turun yliopistosta, FM Sakari Virtanen ja järjestöneuvos Esa Ihalainen.

Metsähistoria Suomessa -tutkijaseminaari järjestetään Tieteiden talossa Helsingissä 24.4.2006. Seminaarin järjestelyihin on haettu tukea Metsämiesten Säätiöltä. Seminaarin tavoitteena on saada kokonaiskuva metsähistoriaan liittyvästä ajankohtaisesta tutkimuksesta.

Ehdotettuja seminaariteemoja tuleville vuosille ovat esimerkiksi Mottitalkoot 1942–44, Metsämies-Mannerheim-ristin ritarit, Maailman Metsäteollisuus (yhdessä Metsätieteellisen Seuran kanssa) ja Runosuomi – hyvinvointivaltio-tema.

Vuoden 2006 opintomatka järjestetään Kainuu-symposiumina 8.–9.9.2006. Opintomatkatyöryhmään kuuluvat Juhani Huittinen, Sakari Virtanen ja Jarmo Tammenmaa.

Vuoden 2007 opintoretkeilyn suunnaksi ehdotetaan Keski-Pohjanmaa – Pietarsaari (Schauman, Pohjanmaan Puu, Metsähallitus, Eskolan rata, Alnus ry).

Ehdotettuja opintomatkoita tuleville vuosille: Karjalan kannas – Pietari/Lisino (2007) Arkangel: Puunkorjuu, uitto, terva Kissakoskelta Kuusankoskelle; UPM:n historiaa Rutolan ylikulkupaikalta Imatralle; E-G:n historiaa Iijoen latvoilta jokisuistoon/Kalle Pääatalo Evo; historiaa ennen Evon koulua; metsänkäyttö ja koulu ennen ja nyt Etelä-Korea Unkari Pyritään järjestämään jatkossa myös pienempiä päiväretkiä, joiden kohteet ovat poikki-tieteellisempiä: Elinkeinoelämän keskusarkisto, Mikkeli, metsähistorian lähteiden käyttö; Hackmanin historia; Hämeenlinna-Aulanko; Ilomantsi

2.2. Tutkimustoiminta

Valmistellaan Metsien käytön historia -kirjan toteuttamista. Mahdollisuuksia metsähistorian perusteoksen tekemiseksi selvitetään työryhmässä, johon kuuluvat Matti Leikola, Jaana Laine, Leena Paaskoski, Kalle Michelsen ja Heikki Roiko-Jokela.

Tehdään aloitteita metsähistorian tutkimus- ja julkaisuhankkeista sekä perinteen tallennuksesta. Metsähistorian tutkimusta pyritään edistämään perustamalla gradupalkinto. Metsähistoria Suomessa -seminaarissa ehdotetaan, että seura ryhtyisi määrääjain järjestämään metsähistorian alan tutkijatapaamisia.

Ehdotettuja tutkimuskohteita tai muita ideoita tuleville vuosille: Katoavien tai uhanalaisten metsähistoriallisten alkuperäisaineistojen kartoitus; Kartanoiden metsätalous; Suomenhevonen; Suomalainen tulitikku; Sotakorvauskuunarit; Metsälainsäädännön kehittyminen; Hyvistä metsähistorian tutkimusaiheista aihepankki yliopistoja varten.

2.3. Julkaisutoiminta

”Metsien käytön historia sanoin ja kuvin” -kirjahanketta jatketaan. Työryhmä: Matti Leikola pj, Seppo Oja, Esko Pakkanen, Tapani Tasanen. Hankkeeseen on saatu apurahaa Metsämiesten Säätiöltä.

Yhteistyössä Luston kanssa julkaistaan keväällä 2006 Vuosiluston englanninkielinen 10-vuotisnumero; työryhmä: Markku Rauhalampi, Matti Leikola.

Toimitetaan aiheita ja aineistoja julkaistavaksi metsä- ja historia-alan julkaisuissa ja lehdissä.

2.4. Asiantuntijatoiminta

Seuran edustajat toimivat tarpeen mukaan asiantuntijoina erilaisissa alan hankkeissa.

2.5. Tiedotustoiminta

Seuran esite uusitaan mahdollisuuksien mukaan pitempiaikaikäyttöön. Siitä tehdään A4-kopioversiot ruotsin-, saksan- ja englanninkielillä. Nettisivut uudistetaan. Jäsentiedote ”Susikko” toimitetaan kolme kertaa. Seuran toiminnasta tiedotetaan paitsi jäsentiedotteen kautta, myös valtakunnallisten historia- ja metsätieteiden kanavien kautta.

Seura osallistuu Luston Metsäkulttuuripäiville 16.–18.6.2005 järjestämällä yhteistyössä Luston kanssa vanhan metsäkirjallisuuden divarin.

2.6. Muu toiminta

Ylläpidetään yhteyksiä historia- ja perinneyhdistyksiin ja alan muihin yhteisöihin sekä kotimaassa että ulkomailla. Tavoitteena on keskinäinen tiedon ja kokemusten vaihto sekä yhteistyö ja työnjako. Erityisesti toimitaan kiinteässä yhteistyössä Luston kanssa.

Seuran edustajat osallistuvat Lustossa järjestettävään metsähistorian seurojen ja metsämuseoiden pohjoismaiseen konferenssiin 17.–19.6.06.

3. Resurssit ja talous

Toimintaa hoidetaan mahdollisimman paljon palkattomana vapaaehtoistyönä, ja tarvikkeita ja palveluksia pyritään saamaan lahjoituksina. Perinnehankkeisiin sekä pohjoismaiseen yhteistyöhön ja tiedotukseen haetaan pääosin ulkopuolinen rahoitus. Seuran toimistopalvelut ja tilinpito hoidetaan yhteistyössä Luston kanssa.

Seuran yhteystiedot ovat: c/o Lusto, 58450 PUNKAHARJU, puh. (015) 345 1030, telefax (015) 345 1050, sähköposti: metsahistorian.seura@lusto.fi ja Internet-kotisivu: www.lusto.fi/seura.htm.

Toiminnan tuotot muodostuvat opintomatkojen osallistumismaksuista. Varainhankintatuottoja ovat hankeavustukset, jäsenmaksut (290 kpl á 15,-) ja kannatusmaksut (10 kpl á 45,-). Liittymismaksua ei peritä.

Metsien käytön historia sanoin ja kuvin -kirjan kulut ovat 35.500 euroa, Vuosiluston kulut 5.500 euroa ja Metsähistoria Suomessa -tutkijaseminaarin kulut 5.600 euroa. Muut toimintakulut vuonna 2006 ovat yhteensä 26.600 euroa, näistä oleellisimpina opintomatkan, pohjoismaisen yhteistyön sekä sisäisen ja ulkoisen tiedotuksen kulut.

Metsän tyttäret – näyttely naisesta, metsästä ja vähän miehestäkin Lustossa 28.4.2006-31.3.2007

Lustossa 28.4.2006 avattava Metsän tyttäret -näyttely tarkastelee naisen suhdetta metsään mm. työn, kokemusten, valtasuhteiden ja mielikuvien kautta. Näyttely on esillä kevääseen 2007.

Naisten osuutta metsään liittyvissä toimissa tuodaan esille historiallisena jatkumona. Mukana ovat metsän tuotteiden keräily, kaskeaminen ja metsälaidunnus, lämmitys, polttopuu-huolto, kriisiajat, työ metsässä ja uitolla, tehdastyö sekä muut työtehtävät, joihin naiset ovat osallistuneet.

Tytöt "pinkalla" Torasjoen Sahalla Suojärvellä 1930. Lusto/Timo Kausen kok.

Myös tämän päivän metsän tyttäret ovat monessa mukana: metsätaloudessa yrittäjänä ja toimihenkilönä, metsänomistajina, matkailu- ja ohjelmatoiminnassa, teollisuudessa, tutkimuskoulutus- ja neuvontatehtävissä, käsityöläisinä ja taiteilijoina, tuotekehittäjinä ja muotoilijoina, maiseman-

hoidossa ja ympäristösuunnittelussa – päättäjinä, näkijöinä ja tekijöinä. Näkökulmia naisen metsäsuhteeseen tarjoavat kansanperinne, myytit, folklore, kauneus, terveys ja luonnossa virkistäytyminen, media, taide ja tiede sekä arjen ja juhlan muut metsäiset ulottuvuudet.

Parkkuutyötä Ristijärvellä Tervajärven lanssissa talvella 1956-57. Lusto/Pentti Karjalaisen kok.

Naisen paikka metsässä ei ole itsestään selvä eikä irrallaan miehen luonnosta. Naistutkimus ja naisnäkökulma ovat nostaneet esiin sukupuolen yhtenä osatekijänä ihmisen luonto- ja ympäristösuhteen muovautumisessa. Historian ja nykypäivän ohella näyttely katsoo myös tulevaisuuteen: Millaisia sukupuolisidonnaisia perinteisiä ja ehkä tiedostamattomiakin esteitä on metsänäkymiä peittämässä ja mitä mahdollisuuksia niiden näkeminen avaa sekä naisille että miehille.

Metsän tyttäret -näyttely koostuu teksteistä, valokuvista, esineistä, elokuvista ja äänimaisemista. Lisäksi näyttelyn yhteyteen kootaan erilaisia tapahtumia, teemaopastuksia, seminaareja ja muuta toimintaa. Lustossa 16.–18.6.2006 järjestettävillä Metsäkuulttuuripäivillä teema on esillä mm. Nainen ja metsä -seminaarissa sekä teatteri- ja musiikki-ohjelmassa.

Lisätietoja: näyttelyamanuenssi Pekka Virtanen p. 050 5661222, yhteyspäällikkö Eeva Koivula p. (015) 345 1015, 050 3394003; Kuva-aineistoa: www.lusto.fi/lehdis

Tanttu Lustossa 19.2.–31.8.2006
Erkki Tantun piirroksia ja grafiikkaa

Onko tietoa puukaasusta?

Metsänhoitaja Stuart Köhler kokoaa aineistoja suunnitteilla olevaa historiakirjaa "Puukaasujen aika" varten. Kirjassa tullaan käsittelemään mm. puukaasun käytön taustoja, pilkkeiden hankintaa, häkäpönttö-autoja, kokemuksia puukaasun käytöstä jne.

Jos Sinulla on kokemuksia, tieto- tai kuva-aineistoa tai lähdevinkkejä puukaasun ajalta, "Stutsi" on iloinen yhteydenotostasi.

Yhteystiedot:

Stuart Köhler
Anttilankuja 1, 13210 Hämeenlinna
Puh. 0400 – 774 680, fax (03) 674 1502
Sähköposti: stuart.kohler@armas.fi

Metsähistorian Seura

C/o Lusto, 58450 PUNKAHARJU
metsahistorian.seura@lusto.fi
www.lusto.fi/seura.htm

Puheenjohtaja
Markku Rauhalampi
Paalikatku 13, 33400 Tampere
P. (03) 346 0123; 050 68 980
rauhalampi@kolumbus.fi

Varapuheenjohtaja
Juhani Huittinen
Lönnotinkatu 4 A 1, 50100 MIKKELI
P. 050 590 6575
juhani.huittinen@pp.inet.fi

Muut hallituksen jäsenet:
Jaana Laine
Matti Leikola
Sakari Lepola
Esko Pakkanen
Jarmo Tammenmaa
Varajäsenet:
Eero Hertsi
Timo Kukko

Sihteeri
Leena Paaskoski
Mäntyniementie 64
58450 Punkaharju
P. 050 366 9552
leena.paaskoski@lusto.fi

Taloudenhoitaja
Reija Turunen
Lusto
58450 Punkaharju
P. (015) 345 1012
reija.turunen@lusto.fi